

Rom Nakwado Ọhụụ Ahụ—Nọmba Iri na Isii

Nnwale Ikpeazụ: Ighota Ihe-anọchi-anya nke Rom na Ntunye Ato nke Amụma

Jeff Pippenger
2024-09-04

Ndị nọ n'akụkụ na-ezighị ezi n'esemokwu ikpeazụ a banyere ihe nnochianya nke Rom na-adabere n'itinye amụma n'ọrụ n'uzọ ezughị okè n'ime ngwa-amụma atọ, dika ha na-atụ aro na e kowara Rom atọ ahụ site n'iwu Sọnde atọ nke afọ 321, 538, na iwu Sọnde na-abia n'oge na-adighi anya na United States. N'ime ime nke a, ha na-etinye ntughari na-ezighi ezi n'elu iwu ahụ na akukọ ihe mere eme amụma ahụ ha horo, dika e mekwara n'esemokwu banyere umu ahuhu anọ nke Joel. Ogbọ anọ ahụ, nke umu ahuhu anọ na-eripia soro na amaokwu isii mbu nke Joel, na-ekwu banyere otu e si na-ebibi ndi Chineke nke nta nke nta n'ime ogbo anọ, nakwa na e mezuru mbibi ahụ site n'inakwere n'ime Adventizim nka mmuta okpukpe nke Rom na Protestantizim nke ndapu n'ezi ofufe.

N'esemokwu di ugbo a, ndi na-anwa iji iwu ubochi Sode kowaa Rome atọ ahụ na-ezere eziokwu ahụ bu na n'ezikwu e nwere iwu ubochi Sode anọ a kporo aha n'okwu amuma nke Chineke, nakwa na afọ 321 na-anochi anya iwu ubochi Sode na-abia n'oge na-adighi anya na United States, ebe iwu ubochi Sode nke afọ 538 bu ihe atụ nke iwu ubochi Sode a ga-amanye n'elu mba niile nke uwa. Iwu ubochi Sode anọ anaghi akowa iwu ubochi Sode atọ, karisia mgbe ngosiputa nke atọ n'oru amuma e tinyere ugboro atọ na-anochi anya mmezu ikpeazu. Iwu ubochi Sode na-abia n'oge na-adighi anya na United States abughi iwu ubochi Sode ikpeazu; n'ezikwu, o na-akara mmalite nke usoro iwu ubochi Sode di iche iche ka mba o bula n'elu uwa na-anabata nwayo nwayo akara nke ikike papal.

A chokwara ka ndi e tetara n'onwa Julai 2023 ghotu na ule amuma nke na-eche ha ihu na-eme n'oge awusawanye nke Mmuo Nso, nakwa na n'oge awusawanye ahụ, otu otu na-anata "mmanu," ebe otu nke ozọ na-anata "ntuhie siri ike." Nnochite mbu nke ndi na-anata ntuhie siri ike ka e gosiputara n'isiakwukwo ahụ n'onwe ya ebe okwu ahụ bu ntuhie siri ike di; ma n'isiakwukwo ahụ, eziokwu ahụ a na-ahụ n'anya ma o bu a ju bu eziokwu nke na-akowa mmekorita amuma di n'etiti Rome ndi ogo mmuo na Rome nke popu.

A na-egosi mmekorita amuma di n'etiti 321 na 538 site na mmekorita amuma di n'etiti uka Pegaamos na uka Tayaataira. N'ubochi ikpeazu, Romu ndi ogo mmuo, nke 321 na Pegaamos nochiri anya ya, bu akara nke United States, ma Romu ndi paapu, nke 538 na Tayaataira nochiri anya ya, bu akara nke Romu Ogbara Ohuru.

Rom mbu nke afọ 321 bu ochichi ike puru iche, Rom nke abuo nke afọ 538 bukwa ochichi ike abuo nke na-anochi anya njiko choochi na ochichi obodo, ebe choochi ji mmekorita ahụ n'aka. Rom nke atọ na nke ikpeazu, nke bu Rom nke oge a, bu ochichi ike atọ nke mejuputara dragon ahụ, anu ohia ahụ, na onye amuma ugha ahụ.

Pọl kuziri na ighara ighota mmekorita amuma na nke akuko ihe mere eme di n'etiti Rom ndi ogo mmuo (agwo ukwu ahụ) na Rom nke ndi poopu (anụ ohiya ahụ) bụ igosiputa ikpoasi n'eziokwu nke wetara aghugho siri ike. Ndi amuma niile, tinyere Pọl, nọ na-ekwu kpomkwem karịa banyere ubochi ikpeazu; ya mere, mmekorita di n'etiti ikike abuo ahụ n'akuko ihe mere eme nke Pọl na-anochi anya mmekorita di n'etiti ikike ato nke Rom Oge A n'ubochi ikpeazu. Iju mmekorita amuma ahụ nke "na-akpu" njiko ato ahụ nke agwo ukwu ahụ, anụ ohiya ahụ, na onye amuma ugha n'ubochi ikpeazu bụ ime ka aghugho siri ike buru nke gi onwe gi.

Nkwa nkeonwe Uriah Smith banyere eze nke ugwu nochiri anya "ihe kpatara ya" nke mutara "nsonaazu." Ma a kwara kpomkwem otu ndi ahụ nọ n'akuko na-ezighi ezi nke esemokwu banyere Rom dika ndi na-enweghi ike isi n'ihe kpatara ya tule nsonaazu ya. Smith ahughi na itinye ya na-ezighi ezi banyere eze nke ugwu ga-emeputa ikpo okwu amuma nke ga-eduga ya kwa n'ikwa n'uzo na-ezighi ezi oria nke isii, ebe e nwere ido aka na ntị ka a debe ma o bu tufuo uwe ezi omume nke Kraist.

Dika o di n'imesi ike Pọl kwuru n'Akwukwo Ndi Tesaloniaika nke Abuo, Jon n'isi nke iri na isii nke Mkpughe na n'ihe otiti nke isii na-emesi ike mkpa o di ighota ndi ike ato ahụ bụ ndi na-eduga uwa gaa Amagedon. Itinye eze ugwu n'oru n'uzo na-ezighi ezi nke Smith na-agba ama banyere enweghi ike itinye udi na ihe ha na-anochi anya ha n'oru n'ezizozo.

Smith apughi, ma o bu achoghi, itinye ukpuru ahụ n'oru nke e gosiputara ike nke ukwu n'ihe odide Pọl, ya bu na nke nkiti tupu oge nke obe nochiri anya nke mmuo mgbe oge nke obe gasiri. Mgbe a soro ukpuru a nke oma ma n'eziokwu, a na-egosi nfe na "eze nke ugwu" bu otu n'ime otutu ihe nnochianya ndi na-anochi anya "eze nke ugwu" nke mmuo n'ubochi ikpeazu. Ndi Adventist nke Ubochi nke Asaa, karia mmadu o bula ozo, kwesiri ima na otu n'ime usoro isi nke amuma dabeere na ya bu esemokwu di n'etiti Kraist na Setan. Kraist bu ezi Eze nke ugwu, Setan anowo na-agbali igosiputa onwe ya dika eze ugha nke ugwu.

Abu na Abu Oma nye umu Kora. Onye-nwe anyi di ukwu, a ga-eto kwa Ya ukwu n'obodo Chineke anyi, n'ugwu idi nso Ya. Ugwu Zaijon mara mma n'onodu ya, o bu onu nke uwa nile, n'akuko ugwu, obodo nke Eze ukwu ahụ. A maara Chineke n'ulozeze ya di iche iche dika ebe mgbaba. Abu Oma 48:1-3.

Mbo niile Setan na-agba iji meputa adigboroja nke ezi Eze nke ugwu gunyere iji popu nke Rom dika onye nnochiteanya ya n'uwa. Setan bu onye na-emegide Kraist, otu a kwa ka popu nke Rom di, onye bu nnochi anya Setan n'oru aghugho ya.

"Iji nweta uru na nsopuru nke uwa, a duru nzuko-ukwu ahụ icho ihu oma na nkwardo nke ndi ukwu nke uwa; ma ebe o si otu a ju Kraist, a kpaliri ya inyefe nkwardo na nrubeisi ya nye onye nnochiteanya Setan—bishop nke Rom." The Great Controversy, 50.

N'igbasapu alaeze Aleksanda Onye Ukwu, Seleucus Nicator ghoro eze ugwu mbu n'akuko ihe mere eme a nochiri anya ya n'isi nke iri na otu nke Daniel. Nna ya, Antiochus, bu onye ndu nwere mmetuta di ukwu n'alaeze Aleksanda, ma e mere nwa ya nwoke, Seleucus, satrap nke Babilon. "Satrap" bu govano, ma mgbe Seleucus jidesiri ike mpaghara ala ato n'ime ano ndi alaeze

Aleksanda kewara n'ime ha, o ghororo eze ugwu.

Nkwoa onwe onye nke Smith na izere ya iwu utosusu mere ka o chee na ikike ikpeazu ndi mejuputara njiko ojoo nke Setan n'ubochi ikpeazu ka e gosiri n'amuma dika ikike nkiti, o bughi ikike ime mmuo. N'ihi ya, o pughi ihu na Seleucus Nicator, dika eze mbu nke ugwu, onye ochichi Babilon, ga-aburiri, site n'ihe amuma chororo, nnochiteanya nke eze ime mmuo ikpeazu nke ugwu, onye bu ikike ahụ nke na-achi Babilon ime mmuo nke oge a.

Ma otu n'ime ndi mmuo ozi asaa ahụ ndi nwere vial asaa ahụ bjakwutere m, gwa m okwu, si m, Bja n'ebe a; aga m egosi gi ikpe nwanji akwuna ukwu ahụ nke nokwasiri n'elu otutu mmiri: onye ndi eze nke uwa na ya kwara iko, e meekwa ka ndi bi n'uwa nubigana mmanya okè site na mmanya nke ikwa iko ya. O wee buru m n'ime mmuo gaa n'ozara: ahuru m nwanji ka o nokwasiri n'elu anu ohia na-acha uhie uhie nke juputara n'aha nkwulu, nke nwere isi asaa na mpi iri. E yiwokwa nwanji ahụ uwe odo odo na uwe uhie uhie, werekwa olaedo na nkume di okè onu ahia na pearl choo ya mma, o jidekwara iko olaedo n'aka ya nke juputara n'ihe aru Nile na unyi nke ikwa iko ya: E dekwara aha n'egedege ihu ya, IHE OMIMI, BABILON UKWU AHU, NNE NKE NDI AKWUNA NA NKE IHE ARU NILE NKE UWA. Ahukwara m nwanji ahụ ka o dubiga n'mmanga okè site n'obara ndi nsò, na site n'obara ndi àmà Jisòs nwuru n'ihi ya: ma mgbe m huru ya, o juru m anya nke ukwu. Mkpughe 17:1-6.

Ike na-achi Babilon n'ubochi ikpeazu bu aka papal, ya mere o bukwa eze ime mmuo nke ugwu.

"A kwara nwanji ahụ (Babilon) nke Mkpughe 17 dika onye 'yi uwe odo ochichiri na uhie uhie, e jiri olaedo na nkume di okè onu ahia na pearl choo ya mma, o nwekwara iko olaedo n'aka ya, nke juputara n'ihe aru na adighi ocha: ... e dekwara aha n'egedege ihu ya, Ihe-omimi, Babilon Ukwu ahụ, nne ndi akwuna.' Onye amuma ahụ na-ekwu, si: 'Ahuru m nwanji ahụ ka o nubigara n'obara ndi nsò, na n'obara ndi àmà Jisòs.' E kwuputakwara banyere Babilon na o bu 'obodo ukwu ahụ, nke na-achi ndi eze nke uwa.' Mkpughe 17:4-6, 18. Ike ahụ nke ruo otutu nari afò jigidere ndi eze nke Krisendom n'okpuru ochichi aka ike bu Rom. Uwe odo ochichiri na uhie uhie ahụ, olaedo na nkume di okè onu ahia na pearl, na-egosi nke oma ebube na idi iriba ama kariri nke eze nke oche Rom ji nganga na-akpa. O dighikwa ike ozo a puru ikwu n'ezie na o bu 'onye nubigara n'obara ndi nsò' dika aka ahụ nke jiri obi ojoo di otu a kpagbuo ndi na-eso uzò Kraist. A na-ebokwakwa Babilon ebubo mmehie nke mmekorita iwu na-akwadoghi ya na 'ndi eze nke uwa.' O bu site n'ihapu Onyenwe anyi na ime njiko aka na ndi mba ozo ka aka ndi Juu ghororo akwuna; Rom, ebe o na-emebi onwe ya n'otu uzò ahụ site n'ichò nkwa nke ike uwa, na-anatakwa otu ikpe omuma ahụ." The Great Controversy, 382.

Onye ochichi bu eze, ma dika Aizaya si kwuo, eze bu alaeze, o bukwa isi obodo nke alaeze.

N'ihi na isi Siria bu Damaskos, isi Damaskos bukwa Rezin; ma n'ime afò iri isii na ise, a ga-agbaji Efraim, ka o ghara ibukwa ndi mmadu. Isi Efraim bukwa Sameria, isi Sameria bukwa nwa Remalaja. O buru na unu ekweghi, n'ezie, a gaghị eme ka unu guzosie ike. Aisaja 7:8, 9.

Di ka àmà Aizaja si di, onye na-amu amuma nke tetara n'onwa Julai nke afò 2023 n'ime usoro onwunwa amuma aghaghị ighota ihe nnochianya amuma nke "isi" ma o buru na o chororo ka e mee

ka o guzosie ike. O buru na o ghotaghi ma tinye n'oru ihe nnochianya nke "isi" mgbe a kporo ya ka o mee otu ahụ, mgbe ahụ, e meghi ka o guzosie ike. Ndi na-ekweghi ekwe adighi guzosi ike, ya mere Aizaja na-akowaputa otu abuo nke ndi na-efe ofufe n'ubochi ikpezu, ndi a na-eme ka ha guzosie ike ma o bu ndi a na-emeghi ka ha guzosie ike. Ha bu otu otu abuo ahukwa nke ma ha nwere "mmanu," ma o bu na ha enweghi "mmanu."

Otu otu e guzobere ma nwekwaa mmanu, na-anata ozi Mkpu Etiti Abali nke malitere imeghe n'onwa Julai afọ 2023, ma o bu ha anata aghughu siri ike nke 2 Ndi Tesalonaika. Nnwale ha bu ikpuputa oyiyi nke anu ohia ahụ, na uzọ e si akpuputa anu ohia ahụ, ma o bu anu ohia popu nke Oge Ochichiri, ma o bu oyiyi ya nke United States na-akpuputa, ma o bu njiko okpukpu ato nke na-eduga uwa gaa Amagedon. Nke a gunyekwara mkpa o di imata na "isi," "eze," onye ochichi nke ike abuo ndi nke ozo mejuputara njiko okpukpu ato ahụ, bu ike popu.

"Isi," bu isi obodo Juda bu Jerusalem, obodo nke Onyenwe anyi hoputara itinye aha Ya.

Rehoboam nwa Solomon wee buru eze n'ala Juda. Rehoboam di afọ iri anọ na otu mgbe o malitere ichi, o chiriakwa afọ iri na asaa na Jerusalem, obodo nke Onyenweanyi hoputara n'etiti agburu niile nke Izrel ka o debe aha Ya n'ebe ahụ. Aha nne ya bu Naama, nwanyi Amon. 1 Ndi Eze 14:21.

N'agha ukwu ahụ di n'etiti Kraist na Setan, isi-obodo Kraist, ebe O na-etinye aha Ya, bu Jerusalem, ma adigboroja Setan bu obodo nkiti ahụ, Babilon, nke na-anochi anya Babilon ime mmuo, obodo ukwu ahụ, n'ubochi ikpezu. Setan na-etinye aha ya n'egedege ihu dika adigboroja nke obodo na isi-obodo Chineke. Eze nke bi n'ebe ahụ bu nne ndi akwuna, onye ya na ndi eze nke uwa na-akwa iko. Nne ndi akwuna ahụ bu ochichi papal, umu ya ndi inyom bukwa uka Protestant dara ada, nke n'ime ha uka mbu n'idaba n'odapu bu ndi Protestant odapuru n'ezi okwukwe nke United States.

Ndi Protestant ahụ dapuru n'ezi okwukwe na-anochi anya mpi Protestant nke anu ohia nke uwa, ha na nne ha jikotara onu n'ih iju ozi amuma ahụ e meghere akara ya na 1798. Onye kwekoro ha, mpi Republican, jikotara ya na ndi eze nke uwa site na mmekorita ha na United Nations, ndi eze iri nke Mkpughe iri na asaa. Njiko nke ugboro ato nke na-eduga uwa na Armageddon ka a na-anochi anya ya site n'isi ya, ebe a debere aha ya, ma Rome nke mmuo nke oge a bu Babilon nke mmuo nke oge a. "Isi" ya bu ike ndi pope.

Nke mbu na-anochite anya nke ikpezu, ma ma i na-etinye Daniel isi nke abuo n'oru dika ndi Millairait mere, di ka nke na-anochite anya alaeze ano, ma o bu dika e meghere ya n'ubochi ikpezu di ka nke na-anochite anya alaeze asato, alaeze mbu ahụ bu Babilon nkiti. Ndi Millairait ga-agwa gi na nke ikpezu bu Rom nkiti. Babilon na Rom bu akara ndi a puru iji dochie ibe ha, n'ih na ha bu nke mbu na nke ikpezu n'ahiri amuma.

N'ubochi ikpezu, alaeze mbu nke Babilon n'ezie na-anochi anya alaeze nke asato na nke ikpezu, nke bu Babilon nke mmuo nke oge a, ma burukwa Rom nke mmuo nke oge a. N'elu ndi ama abuo ahụ a kwara na Daniel isi nke abuo, Babilon na Rom bu akara nnochianya ndi a puru igbanwee n'onodu ibe ha.

Mgbe a na-egosi akwuna popu ahụ ka o nwere aha n'egedege ihu ya nke na-akowa "Babilon Ihe-omimi," a na-akowakwa ya dika "Rom Ihe-omimi." "Ihe-omimi" amuma na-anochite eziokwu nke miri emi nke ukwu nke na o gaghị ekwe omume ighota omimi nke eziokwu ahụ a nochiri anya ya n'ime ya, karịsịa ma o buru na mmetuta nke Mmuo Nso adighi. Ma "ihe-omimi" nke Akwukwo Nso na-achokwa ka ihe e kpughere n'ihe metutara ihe-omimi ahụ buru nghota di mkpa a choro n'aka ndi na-achọ igafe ule ahụ. Nke a bu ihe mere ndi akaebe abuo di na Mkpughe ji mesie mkpa o di ighota Rom nke oge a ike.

Nke a bu amamihe. Ka onye nwere nghota guo onu ogugu nke anu ohia ahụ: n'ihina o bu onu ogugu nke mmadu; onu ogugu ya bu nari isii na iri ato na isii. Mkpughe 13:18.

"Amamihe" na-aghota onuogu nke anu-ohia ahụ, nke bu onuogu nke otu mmadu, onuogu ya bu isii, isii, isii. "Nwoke mmehie" ahụ bu isi nke anu-ohia ahụ. Amamihe bu agwa nke umu agboghọ amamihe di na ya n'ubochi ikpezu, o bukwere ihe nnochianya nke ndi na-aghota mmuba nke omuma n'ubochi ikpezu. Ndi na-adighi aghota bu umu agboghọ nzuzu, ha bukwere ndi ajo omume. "Amamihe" nke ha na-adighi aghota ga-aburiri, n'ihina mkpa amuma si di, n'usoro ikpezu nke ule amuma, n'ihina o bu n'oge a ka umu agboghọ amamihe di na ya na umu agboghọ nzuzu no. Ha aghaghị ighota "isii, isii, isii." Uche nke nwere amamihe ka Jon kowara kwa dika nke di n'ubochi ikpezu na Mkpughe isi nke iri na asaa.

Ma ebe a ka uche nke nwere amamihe di. Isi asaa ahụ bu ugwu asaa, nke nwanyị ahụ nokwasiri n'elu ha. E newkwara ndi eze asaa: ise adawo, otu di ugwu a, nke ozọ erubeghi; ma mgbe o ga-abia, o ghaghị ino naani obere oge. Anu ohia ahụ nke dibu adi, ma adighizi, obuna ya onwe ya bu nke asato, ma sitere n'ime ndi asaa ahụ, o na-alakwa n'iyi. Mkpughe 17:9-11.

"Uche" ahụ nke nwere amamihe iji ghota onuogu "isii, isii, isii," bu amaghị nwaanyi nwere amamihe nke natara "uche Kraist."

N'ihina onye matara uche nke Onyenwe anyi, ka o wee kuziere Ya? Ma anyi nwere uche nke Kraist. 1 Ndi Korint 2:16.

Udi ndi amamihe na-amaghị nwoke nwere uche Kraist, ndi nzuzu ajo amaghị nwoke newkwara uche nke onye iro Kraist.

"Oge eruola ka ezi ihè na-enwu n'etiti ochichiri nke omume oma. E zipuwo ozi mmuo ozi nke ato gaa n'uwere, na-adọ ndi mmadu aka na nti ka ha ghara inara akara nke anu ohia ahụ ma o bu nke oyiyi ya n'egedege ihu ha ma o bu n'aka ha. Inata akara a putara ibata n'otu mkpebi ahụ anu ohia ahụ mere, ma kwado otu echiche ndi ahụ, n'igu isi kpomkwem megide okwu Chineke." Review and Herald, July 13, 1897.

Ikpuputa onyinyo nke anu ohia ahụ bu ule ikpezu nye umu agboghọ-amaghị nwoke nke ilu ahụ, ndi amamihe nwere kwa uche nke Kraist, n'ihina ha eruola n'otu mkpebi ahụ Kraist rutere, n'ihina ha edobela uche ha n'okpuru nduzi nke Mmuo Nso. Ikpuputa onyinyo nke Kraist n'ime umu agboghọ-amaghị nwoke ndi amamihe na-egosi odiche ya megide ikpuputa onyinyo nke anu ohia ahụ n'ime umu agboghọ-amaghị nwoke ndi nzuzu. Umu agboghọ-amaghị nwoke ndi nzuzu rutere n'otu mkpebi ahụ anu ohia ahụ rutere, n'ihina ha ghoro ndi mgbagwoju anya n'elu ajuju ule ahụ

gbasara njirimara ziri ezi nke onye ahụ na-emegide Kraịst, onye bụ eze ugwu adigboroja ahụ na isi nke Rom nke oge a.

“Ndi ndi na-enwe mgbagwoju anya n’ighota okwu ahụ, ndi na-adighi ahụ ihe antikraist putara, ga-edobe onwe ha n’ezie n’akuku antikraist.” Kress Collection, 105.

Ndi-amaghi ihe n’ime umu agboghọ na-amaghi ihe n’oge ule ahụ nke a na-anochi anya ya dika iwulite onyinyo nke anu ohia ahụ na-adi mgbagwoju anya n’ighota ha banyere okwu ahụ. Mgbagwoju anya ha dabeere n’ighotahie okwu amuma nke Chineke, ma n’ida ada ihu ezi ihe Modern Rome putara, ha na-anata aghugho siri ike, na-abia n’otu mkpebi ahụ anu ohia ahụ bira, ma na-akwado otu echiche ndi popu ahụ n’izoputara ha n’ihu megide okwu Chineke, ma na-etinye onwe ha n’akuku nke onye ahụ na-emegide Kraịst.

Anyi ga-aga n’ihu n’echiche ndi a n’isiokwu na-esonu n’udi a.